

Spørsmål og svar fra Champion webinar «Slik fôrer du hesten for å unngå magesår» 18. mars 2021

Q= spørsmål

A= svar

Q: Min varmbloeds travet har fri tilgang til grovfôr gjennom hele døgnet, men han spiser max. 8 kilo daglig. Jeg er redd han skal få magesår, har dere noen tips?

A: Litt avhengig av hvor tørt grovfôret er kan 8 kilo være nok til å dekke minimumsbehovet til en varmbloeds travet. Du bør selvsagt sikre at hesten ikke spiser dårlig på grunn av smerter fra tennene. Dersom hesten har bedre appetitt på fiberrike fôr som Champion Lusernepellets eller Champion Graspellets kan det være en god fiberkilde. Du må også sikre at hesten får dekket energibehovet sitt med å gi nok kraftfôr ved siden av, gjerne et energi- og fettrikt fôr som for eksempel Champion Linomega

Q: Kan halm trigge magesår?

A: Følg med i webinarret- så vil du få svar!

Q: Har ensileringsmiddel noko å bety?

A: Vi regner ikke med at bruk av ensileringsmidler i grovfôret har noen påvirkning på utvikling av magesår. Det er mye lavere pH i magesekken enn det ett ensilert grovfôr vil påvirke.

Q: Kan vi få tilsendt PP på e-post?

A: Det blir lagt ut video av webinarret på www.felleskjopet.no/champion slik at du kan se det på nytt, men vi deler dessverre ikke ut presentasjonen som vises.

Q: Kan musikk påvirke magesår

A: Dersom hesten blir stresset av musikken kan det absolutt påvirke magesår, men her vil det jo avhenge av hvordan hesten reagerer på dette. Enkelte undersøkelser viser også at musikk/radio i stallen gir lavere stressnivå og mindre magesår.

Q: Hva er minimums porsjon med grovfor til hest?

A: Vi oppgir minimums grovfôrrasjon per døgn som at man aldri bør gi mindre enn 1,5 kg tørrstoff per 100 kg kroppsvekt (tilsvarer 8,5 kg høy (med 88% TS) til en hest på 500 kg). Dette bør da fordeles på fôringene man har i løpet av ett døgn.

Q: Jeg har en 7 år gammel islandshest som har hatt flere lette kolikkanfall i vinter uten at vi kan se noen god grunn til det. Han ser heller ikke noe bra ut i pelsen. Synes dere jeg skulle få en magesårkur til ham?

A: Vinteren er høytid for kolikk, ofte på grunn av forstoppelser som følge av litt lavt vannopptak. Det er også ganske vanlig at hestens pels ser litt matt ut på slutten av vinteren. Du bør diskutere med din veterinær om han/hun synes det er grunn til å foreta gastroskopi på din hest, eller om det er andre undersøkelser som for eksempel tannsjekk som er mest aktuelt.

Q: Kan ein tildele dagsrasjonen med multitilskudd på ein gang eller bør ein dele dette opp i fleire tildelingar?

A: Det går helt greit å gi de mengdene en hest skal ha av Champion Multitilskudd på en tildeling.

Q: Er det mindre "provoserende" eller fremkallende for magesår og gi kraftfôr oppbløtt? Altså i form for grøt.

A: Med tanke på magesår er det snarere tvert imot bedre å gi kraftfôret tørt slik at hesten tygger det og på den måten øker spyttproduksjonen som er med på å tilføre bikarbonat til magesekken. Bløtleggingen i seg selv reduserer ingen av de tingene vi frykter for utvikling av magesår.

Q (forts): Hvis hester drikker lite?

A (forts): Vann vil ikke påvirke dette, hesten kan like gjerne drikke!

Q (forts): Det jeg mener er at hvis hesten drikker for lite gjennom dagen. Er det da ikke bedre for hesten at man tilsetter dette i kraftfôret? Slik at den får i seg en viss mengde vann i løpet av dagen.

A (forts): Ja, det er selvfølgelig mange positive ting med å sørge for at hesten får økt sitt væskeopptak dersom det er dårlig, men det er i seg selv ikke noe som redusere faren for magesår. Vann og væskebalanse har vi snakket mer om i webinaret om vann og væskebalanse som du finner på www.felleskjopet.no/champion.

Q: Bør man ikke følge litt med på proteinmengden? Noen slårter inneholder ganske mye proteiner.

A: Det kan være lurt å følge med på proteininnholdet i grovfôret, men magesår utvikles ikke noe lettere på grunn av høyt proteininnhold.

Q (forts): Takk, nei det vet jeg, men kan være greit å nevne på det når man anbefaler for som er høye på protein, at man må følge med på proteininnholdet i det andre man gir :) Det er selvfølgelig fornuftig å ikke bruke mye av proteinrike kraftfôr (og luserneprodukter) dersom man ellers har ett proteinrikt grovfôr

A (forts): Ja, det har du selvfølgelig et godt poeng med. Takk for påminnelsen!

Q: Er diamant ett godt alternativ for hest med magesår?

A: Champion Diamant er absolutt et godt alternativ. Idun nevner også dette som ett alternativ!

Q: Hva med Diamant? Ekstrem vil ikke hesten min ha.

A: Diamant har et lavt stivelsesinnhold 4% og et høyere innhold av fett og fiber. Champion Diamant inneholder også en del eple, som igjen inneholder pektin. Pektin er med på å beskytte mageslimhinna mot syre.

Q: Kan jeg se på hesten om det er «vanlige» magesår eller pylorussår den er plaget av?

A: Nei, du kan kun skille mellom de to ved å se med et gastroskop hvor de sitter.

Q: Blir betfiber regnet som kr.for? hesten min har magesår grad 1 og får nå eit måltid med 6dl betfiber(pluss vann) og eit måltid på 12dl(pluss vann) samt så får han eit lite måltid med 3 dl pavo ease and exel midt på dagen. står på 11kg høy dagen, 4 morgen, 4 middag og 3 kveld. han står nok noen få timer om natten uten høy men på spiser fritt hele dagen. han er veldig sensitiv på kr.for og vitaminer med unntak av betfiber som gjør han bedre i magen. Veterinær sa jeg kunne gi han 2,5 kg betfiber daglig forebyggende ift magesåret.

A: Champion Betfiber har energiinnhold som et kraftfôr, men oppfører seg som et grovfôr i fordøyelses systemet. Energien i betfiber kommer fra fiber og fett istedet for fra stivelse. Du kan fint bruke det til en hest med magesår!

Q: Hesten min fikk påvist flere magesår for snart tre år siden, og jeg brukte lang tid på å få henne tilbake i form. Hun er en varmlblods traver, men nå går hun ikke løp mer. Jeg er redd

for å gi henne kraftfôr fordi jeg ikke vil risikere at mageseårene kommer tilbake, men skulle gjerne fått henne litt opp i vekt. Hva synes dere jeg skulle gi henne?

A: Når du ikke har mistanke om at hesten har magesår per i dag trenger du ikke å være redd for å gi henne kraftfôr når hun trenger det for å gå opp i vekt. Fordel gjerne kraftfôret på flere mindre måltider om dagen. Dersom du velger et fettrikt fôr som for eksempel Champion Ekstrem eller Champion Linomega trenger du ikke å bruke så store mengder for å få tilført hesten en grei mengde energi som kan lagres som fett.

Q: Hvor mange epler på dagen er greit å gi til en frisk hest?

A: 2-3 går nok fint :)

Q: Er det anbefalt å fore diamant tørt eller vått/ bløtlagt mtp pektinet? Og effekten av dette?

A: Champion Diamant kan tildeles både tørt og oppbløtt slik som vi svarte i ett spm tidligere. Det vil ikke påvirke effekten av pektinene.

Q: Kan man gi et eple om dagen? Eller hva er anbefalt i forhold til det hun snakker om pektin nå?

A: Man kan godt gi ett eple i løpet av dagen, men man bør ikke gi store mengder.

Q: Er det pektin i deres yea-sacc?

A: Det er ikke pektin i Champion Yea-Sacc.

Q: Hesten min har nå tilbakefall på magesår. Tok gastroskopi forrige gang. Mildere denne gangen fordi jeg skjønnte det raskere. Men lurer på når kuren hun går på med gastro guard er over er det best erfaring med å forebygge med 1ml gastro guard eller fx pronutrin? Hun får ikke lenger kraftfor bare litt betfiber og lusernepellets og grovfor fordelt på 5 måltider. Hennes symptomer er litt anderledes enn den vanlige listen. Hun pisker med halen, blir sur, går sakte i nedoverbakke, spenner nakken ved trening og mister takt i alle gangarter om man forsøker å jobbe. Slipper ryggen. Ønsker å gjøre det jeg kan for å forebygge.

A: Vi vil anbefale at du heller bruker et kosttilskudd som for eksempel Pronutrin når det er milde symptomer og du tenker at det noe som trolig må følges opp over lengre tid.

Q: Jeg har blitt fortalt at hester burde ha mat i magen når de skal trenes, men hvor lenge før et økt skal hesten få grovfôr?

A: Det bør ikke ha gått mer enn 2-3 timer siden hesten var ferdig med å spise til en normal treningsøkt. Noen velger også å gi 0,5-1 kg som hesten er ferdig med å spise 30-60 minutter før trening.

Q: Hest som spiser mer høy om natten enn om dagen, hva vil det gjøre for hesten?

A: Dersom hesten er frisk og får en god mengde grovfôr til sammen i løpet av døgnet er det ikke noe problem at mye av det spises om natten. Dersom hesten får ned mot minimumsmengder ville vi heller anbefalt at den får mer om dagen enn om natta.

Q: Kan ein kombinere foret diamant og spenst?! Eller bør ein kun gi eventuelt ein av dei?!

A: De kan du fint kombinere. Champion Diamant er et kraftfôr med vitaminer og mineraler. Diamant har kun 4% stivelse. Champion Spenst er Felleskjøpets Mash, og skal blandes ut i vann. Den inneholder ikke vitaminer og mineraler. Spenst har 4,5% stivelse. Les mer om fôrene våre i Championbrosjyren:

<https://ipaper.ipapercms.dk/TidRom/felleskjopet/champion-brosjyre-2018/>

Q: Hvilket tilskudd anbefaler dere for å forbygge magesår? Eventuelt for de hestene som har tendensen til å få magesår?

A: Pronutrin er et kosttilskudd som er fint til forebygging av magesår.

Q: Hvordan kan det ses det på en blodprøve? Hvilke verdier?

A: Mer alvorlige magesår kan ses ved økt ALP eller lave verdier på røde blodlegemer og anemi, men det finnes også andre sykdommer som gir samme effekt på blodet.

Q: Hvor mange timer regner man med at man kan si at magen er tom nok til å gi gastro guard? På pakningen står det 6 timer og 1 time før mat. Det er ikke lett å få til alltid....

A: 6 timer uten mat holder fint, og 1 time mellom medisiner og mat er enda bedre enn 1/2 time, men for mange er dette nesten umulig å få til, og da vil 1/2 time være mye bedre enn ingenting!

Her er svarene på spørsmålene vi stilte i quiz'en!

1. Produserer hestens magesekk like mye magesyre gjennom hele døgnet?

Riktig svar:

- b. Nei, hesten produserer mindre syre om natta

2. Hvilket av disse fôrene egner seg best til en hest som har magesår?

Riktig svar:

- a. Champion Diamant

3. Hvilken av disse påstandene stemmer?

Riktig svar:

- b. Når en hest har fått påvist magesår må man tilrettelegge fôring og minske alle stressende momenter

4. Hvilken av påstandene stemmer? Mye grovfôr til hester med magesår er viktig fordi....

Riktig svar:

- c. ... grovfôr må tygges mye, noe som gir stor spyttproduksjon, som igjen gir nøytralisering av syra i magesekken